

Paper Code

BC-102

Roll No. ....

Signature of Invigilator .....

पतंजलि विश्वविद्यालय
University of Patanjali
Examination March-2021
एक वर्षीय सहायक पाठ्यक्रम, सेमेस्टर : प्रथमम्
संस्कृत, द्वितीयपत्रम्
संस्कृतव्याकरणम् (ख)

समय: - होरात्रयम्

पूर्णाङ्कः ७०

निर्देशः अस्य प्रश्नपत्रस्य सप्तत्यङ्काः निर्धारिताः सन्ति, अङ्कनिर्देशः प्रतिखण्डं द्रष्टव्यः, सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः।

(खण्ड -क)

(प्रथमावृत्तितः)

१. पृष्ठेषु सप्तसु सूत्रेषु पञ्चानां पदच्छेदविभक्तिवचनज्ञापनम्। (2 x5 =10)
1. आङो दोऽनास्यविहरणे।
  2. वृत्तिसर्ग तायनेषु क्रमः।
  3. समस्तृतीयायुक्तात्।
  4. लियः सम्माननशालीनीकरणयोरुच।
  5. नेयङुवङ्स्थानावस्त्री।
  6. क्रुधद्रुहोरुपसृष्टयोः कर्म।
  7. नित्यं हस्ते पाणावुपयमने।
२. पृष्ठेषु सप्तसु सूत्रेषु पञ्चानां समासज्ञापनम्। (2 x5 =10)
1. लक्षणेत्थम्भूताख्यान भागवीप्सासु प्रतिपर्यन्वः।
  2. ऊर्यादिच्चिऽचरुय।
  3. अधिष्ठीङ्स्थासां कर्म।
  4. अनुप्रतिगृणरुच।
  5. अणावकर्मकाच्चित्तवत्कर्तृकात्।
  6. स्वरितजितः कर्त्रभिप्राये क्रियाफले।
  7. संप्रतिभ्यामनाध्याने।
३. पृष्ठेषु सप्तसु सूत्रेषु पञ्चानामर्थोदहारणे ज्ञापनीये। (3 x5 =15)
1. यथासङ्ख्यमनुदेशः समानानाम्।
  2. कर्त्तस्थे चाशरीरे कर्मणि।
  3. आम्रत्ययवत् कृजोऽनुप्रयोगस्य।
  4. लुटि च क्लृपः।
  5. जनिकर्तुः प्रकृतिः।
  6. अकथितं च।
  7. मध्येपदेनिवचने च।

४. पृष्ठेषु सप्तसु शब्देषु चतुर्णां साधनम् (सिद्धिः)।

(5 x4 =20)

1. कौञ्जायन्यः।
2. व्यतिघ्नन्ति।
3. पटपटायति।
4. दिदृक्षते।
5. अचीकरत्।
6. भवदीयः।
7. अततक्षत्।

(खण्ड -ख)

(धातुषु)

१. पृष्ठेषु चतुर्षु धातुषु द्वयोरग्रे दश दश सूत्रलेखनम्।

(5 x2 =10)

1. बद् स्थैर्ये।
2. पूल संधाते।
3. चक तृप्तौ।
4. वृ संवरणे।

२. पृष्ठेषु पञ्चानां परस्मैपदात्मनेपदज्ञापनम्।

(1 x5 =5)

1. दान खण्डने।
2. पथे गतौ।
3. ग्लह च।
4. तिल गतौ।
5. णट नृतौ।
6. प्रथ प्रख्याने।
7. रद विलेखने।

-----X-----